

Závěrečná zpráva Vzdělávacího programu pro pracovníky v přímé péči o uživatele

Klient Ministerstvo práce a sociálních věcí ČR
Zakázka Národní centrum podpory transformace sociálních služeb
Aktivita 3.1.4 Vytvoření a realizace vzdělávacích programů
Vzdělávací program pro pracovníky v přímé péči o uživatele

1. Úvod – východiska

Tato zpráva popisuje přípravu, realizaci a vyhodnocení Vzdělávacího programu pro pracovníky v přímé péči o uživatele v rámci zakázky Národní centrum podpory transformace sociálních služeb, projektu Podpora transformace sociálních služeb (dále jen Projekt).

Cílovou skupinou tohoto programu byli, dle zadávací dokumentace, pracovníci v přímé péči o uživatele ze zařízení sociálních služeb zahrnutých do projektu. Jednotliví pracovníci byli vybráni poskytovatelem vybrané sociální služby.

Cílová skupina: 700 účastníků ze 13 krajů.

Vzdělávací program měl účastníkům přinést ucelený pohled na problematiku transformace pobytových zařízení, možnost výměny praktických zkušeností a ověřených postupů.

V souladu se zadávací dokumentací měl mít program rozsah 40 hodin, tj. 5 jednodenních modulů:

- Modul M1 „10 kroků transformace“ (8 hodin)
- Modul M2 „Právní kontext“ (8 hodin)
- Modul M3 „Individuální plánování“ (8 hodin)
- Modul M4 „Metoda práce s uživatelem dle jeho individuálních potřeb“ (8 hodin)
- Modul M5 „Podpora uživatelů v transformačním procesu“ (8 hodin)

1 hod. = 45 min.

Dalším požadovaným výstupem byla Metodika pro pracovníky přímé péče, která je přílohou č. 8.

2. Příprava programu

Přípravná fáze Aktivita 3.1.4 vycházela ze zadávací dokumentace a zahrnovala tyto činnosti:

- **identifikace vzdělávacích potřeb cílové skupiny na základě výsledků analýzy vzdělávacích potřeb** - analýza byla sestavena na základě zjištění z dotazníků pro poskytovatele, kde byla konkretizována poptávka na počty účastníků a běhů vzdělávání v zařízení včetně časových preferencí na realizaci jednotlivých modulů programu;
- **návrh vzdělávacího programu a jeho odsouhlasení zadavatelem;**
- **výběr a nábor lektorského týmu;**
- **setkání lektorů jednotlivých modulů** k harmonizaci realizace a dohodě o dělbě práce při rozpracování dílčích témat, přípravě prezentací, materiálů pro účastníky, naplánování termínů a lektorského obsazení jednotlivých modulů apod. – celkem bylo realizováno 5 setkání lektorů;
- **přípravu programu k akreditaci u MPSV;**
- **příprava materiálů a pomůcek pro realizaci vzdělávacího programu;**
- **informace poskytovatelům;**
- **nábor cílové skupiny a její informovanost;**
- **sestavení harmonogramu jednotlivých běhů a modulů;**
- **organizační a administrativní zajištění jednotlivých modulů;**

Vzdělávací program byl akreditován MPSV pod názvem **Vzdělávání k transformaci pro pracovníky přímé péče**, číslo akreditace: 2011/1500-PC/SP/VP.

Dále byly akreditovány dvě modifikace programu (viz níže):

- **Kurz pro pracovníky v přímé péči podporující začlenění lidí s mentálním postižením do běžného života**, číslo akreditace 2012/0945-VP
- **Kurz pro pracovníky v přímé péči podporující začlenění lidí s tělesným postižením do běžného života**, číslo akreditace 2012/0944-PC

V rámci přípravy podkladů pro lektory, připravilo VCVS ČR brožuru „Seznam poskytovatelů v projektu TRASS“, která obsahovala adresy, kontaktní informace a údaje GPS všech zapojených zařízení včetně alokace jednotlivých zařízení na mapě ČR.

Schválený obsah vzdělávacího programu:

1. DEN	
Modul 1: 10 kroků transformace	
Úvod, představení záměru tréninku	30 min
Kontext transformace	45 min
Přestávka	15 min
Představení 10 kroků transformace, s důrazem na: Krok 5: Plánování služeb Krok 6: Příprava a přemístění zaměstnanců Krok 7: Příprava a přemístění klientů	90 min
Přestávka	15 min
Proces transformace a jeho součásti: 5. část: Plánování služeb	45 min
Přestávka	30 min
Proces transformace a jeho součásti: 5. část: Plánování služeb - pokračování	45 min
Proces transformace a jeho součásti: 6. část: Příprava a přemístění zaměstnanců	45 min
Přestávka	15 min
Proces transformace a jeho součásti: 7. část: Příprava a přemístění klientů	90 min
Závěr Modulu 1: Shrnutí dne, diskuze skupinové ověření znalostí prostřednictvím řešení praktického úkolu	30 min
Celkový počet výukových hodin Modulu 1 Nezapočítává se časová dotace pro závěrečné hodnocení a zkoušky	8 hod
2. DEN	
Modul 2: Právní kontext- se zaměřením na ochranu práv uživatelů a právní odpovědnost lidí zbavených způsobilosti	
Úvod – seznámení účastníků, očekávání kurzu, představení lektora	30 min
Právní odpovědnost Co to je odpovědnost? Jaké jsou její druhy a jaký je mezi nimi rozdíl?	90 min
Přestávka	15 min
Vyvažování rizik a práv klientů: Jak dalece může poskytovatel omezovat práva klientů? Co poskytovateli a jeho zaměstnancům hrozí v případě nepřiměřeného zásahu do práv klientů Jaký je vztah mezi způsobilostí k právním úkonům, případně opatrovnictvím a odpovědností? (konkrétní otázky odpovědnosti – např. kouření, omezování osobní svobody, zdravotnická péče...)	180 min + po 90 min přestávka 15 min.
Přestávka	30 min

Kdo bude odpovědný? Řešení případů z praxe, diskuze	90 min
Přestávka	15 min
Závěr kurzu – závěrečné hodnocení kurzu	30 min
Celkový počet výukových hodin Modulu 2 Nezapočítává se časová dotace pro závěrečné hodnocení a zkoušky	8 hod
3. DEN Modul 3: Individuální plánování	
Úvod, očekávání účastníků; představení lektora	30 min
Proč individuální plánování? Proč je důležité? V čem může pomoci při práci? Základní východiska, plánování zaměřené na člověka a jeho principy, rozdíl plán X plánování.	90 min
Přestávka	15 min
Dobry a špatny den: Praktické vyzkoušení jednoho z nástrojů IP - sami na sobě a následný rozbor práce.	75 min
Přestávka	15 min
System plánování zaměřeného na člověka v kostce: Základní představení systému, hlavní prvky, Způsob práce, prvek zapojení týmu apod.	60 min
Přestávka	30 min
Jednostránkový profil: Představení nástroje a skupinová práce na modelových ukázkách.	60 min
Přestávka	15 min
Modelová práce s nástrojem dle volby účastníků (nástroje Dobrá / špatná pomoc; Funguje / nefunguje, Akční plán, Komunikační tabulky).	75 min
Závěr Modulu 3 Skupinové ověření znalostí prostřednictvím řešení praktického úkolu	30 min
Celkový počet výukových hodin Modulu 3 Nezapočítává se časová dotace pro závěrečné hodnocení a zkoušky	8 hod
4. DEN Modul 4: Metody práce s uživatelem dle jeho individuálních potřeb	
Úvod: Očekávání účastníků	15 min
Úvod do alternativní a augmentativní komunikace Snížené komunikační schopnosti a snížená schopnost porozumět informacím jako jeden ze zásadních vlivů působících na komunikaci. Využití prvků alternativní a augmentativní komunikace - představení: Základních metodika AAK: bez pomůcek / s pomůckami, tj. gesta, Makaton, fotografie, PCS atd. Zásady zavádění metod a prvků do praxe a jejich využívání - možnosti využití AAK v podmínkách konkrétního poskytovatele. Pomůcky dle individuálních potřeb uživatelů služeb (krátkodobá nebo dlouhodobá podpora samostatnosti a soběstačnosti uživatele služby)	3 x 45 min

Přestávka podle potřeby (po 90 min.)	15 min
Úvod do preterapie Preterapie jako metoda podpory navázání a udržení kontaktu s uživatelem. Techniky zaměřené na navázání a udržení kontaktu (kontaktní reflexe). Možnosti využití v každodenní práci s uživateli.	3 x 45 min
Přestávka podle potřeby (po 90 min.)	15 + 30 min
Nácvik sociálních dovedností pro kontakt s druhými a dovedností k samostatnému, co nejméně závislému fungování v komunitě Postupy a techniky ke kompenzaci deficitu kognitivních funkcí (zejm. bezchybné učení - Errorless Learning) Využití výukových zásad a metod při učení sociálním dovednostem.	2 x 45 min
Přestávka	15 min
Závěr: zpětné vazby účastníků Skupinové ověření znalostí prostřednictvím řešení praktického úkolu.	30 min
Celkový počet výukových hodin Modulu 4 Nezapočítává se časová dotace pro závěrečné hodnocení a zkoušky	8 hod
5. DEN Modul 5: Podpora uživatelů v transformačním procesu	
Úvod	15 min
Podpora uživatelů v samostatném bydlení Samostatné bydlení je pro každého ?! Chráněné bydlení X podpora samostatného bydlení (role pracovníka, rozdílnost služeb) Klub samostatně bydlících (princip, cíle, forma setkávání) Kazuistika + příklady z praxe	2 x 45 min
Přestávka	15 min
Podpora uživatelů v hledání a udržení práce, popř. i v rozvoji pracovních dovedností Služby, které se zaměřují na podporu při hledání, získání a udržení zaměstnání: podporované zaměstnávání, úřady práce Kdo a kde může pracovat? „Náš Pepa to nikdy nezvládne ?!“ Průběh služby podporovaného zaměstnávání + principy, zásady poskytování služby; podpora X pomoc Kazuistika + příklady z praxe (kde a za jakých podmínek uživatelé mohou pracovat a pracují, úprava pracovní náplně	2 x 45 min
Přestávka	30 min
Sociální služby z pohledu uživatele Očekávání, se kterými uživatelé do služeb přicházejí versus nabídka služeb Uživatel očekává pomoc, my mu dáváme podporu (přebírání zodpovědnosti uživateli, předávání kompetencí uživatelům..) Možná rozdílnost pohledů pracovníka a uživatele při řešení každodenních záležitostí Trpělivost s dlouhodobým naplňováním cílů (příklady z praxe)	2 x 45 min

Přestávka	15 min
Zapojení uživatelů do běžné komunity Význam pracovníka při vytváření týmu uživatele a budování přirozené podpory uživatele v komunitě (dobrá a špatná praxe, úskalí při začleňování – laická i odborná veřejnost) Role pracovníka při nábviku dovedností potřebných pro zapojení do běžného života – práce, bydlení (pomoc X podpora)	2 x 45 min
Přestávka	15 min
Závěr Skupinové ověření znalostí prostřednictvím řešení praktického úkolu.	30 min
Celkový počet výukových hodin Modulu 5 Nezapočítává se časová dotace pro závěrečné hodnocení a zkoušky	8 hod
Celkový počet výukových dnů: 5 Celkový počet výukových hodin Nezapočítává se časová dotace pro závěrečné hodnocení a zkoušky	40 hod

K získání osvědčení o absolvování akreditovaného kurzu byla třeba účast minimálně 70%, tj. 28 hodin. 1denní nepřítomnost bylo možné nahradit vypracováním samostatné domácí práce dle zadání lektora.

V průběhu realizace vzdělávacího programu byl program akreditován také ve dvou dalších variantách, které odrážely potřeby cílové skupiny. Zejm. se jednalo o zohlednění různých cílových skupin sociálních služeb – vytvoření vzdělávacího programu se zaměřením na osoby s tělesným postižením.

- Kurz pro pracovníky v přímé péči podporující začlenění lidí s mentálním postižením do běžného života, číslo akreditace 2012/0945-VP
- Kurz pro pracovníky v přímé péči podporující začlenění lidí s tělesným postižením do běžného života, číslo akreditace 2012/0944-PC

Obsahy akreditovaných kurzů jsou přílohou zprávy.

Stručný popis realizace aktivity

3.1 Průběh vzdělávání

Jak již bylo zmíněno, každý běh měl 5 modulů a byl realizován v místě sociální služby. Tento formát vzdělávání umožňoval účast pracovníků směnných provozů.

Aktivita 3. 1. 4. byla realizována v období duben 2011 – březen 2013.

Před každým modulem byly vytištěny a odeslány do zařízení studijní materiály pro všechny účastníky.

V úvodu každého běhu byl představen projekt **Národní centrum podpory transformace sociálních služeb a Vzdělávací program pro pracovníky přímé péče**. Každý vzdělávací modul byl zahájen představením lektora, obsahu a cílů konkrétního modulu.

Dále se představili účastníci včetně své praxe, zkušeností s transformací a vyjádřili svá očekávání k tématu, která byla zapsána, aby mohla být využita v závěru modulu.

Na úvodním modulu obdržel každý účastník šanon, do kterého si postupně vkládal materiály k jednotlivým modulům.

Účastníci stvrzovali účast na každém modulu podpisem prezenční listiny.

Na závěr každého modulu účastníci vyplnili formulář zpětné vazby, který byl po skončení kurzu vyhodnocen a zaslán lektorovi a zařízení.

Po každém modulu byl připraven Protokol o realizaci modulu, který vždy obsahoval:

1. Titulní list s celkovým přehledem účasti
2. Pozvánku
3. Prezenční listiny na každý školicí den
4. Přehled vyhodnocení zpětných vazeb
5. Fotodokumentaci.

Protokoly byly předávány průběžně, vždy po skončení kalendářního měsíce jako přílohy měsíční monitorovací zprávy.

3.2 Realizace vzdělávacího programu

Realizace jednotlivých běhů byla zahájena v září 2011 a ukončena v březnu 2013.

Vzhledem ke komunikaci s 31 zařízeními, 25 lektory, a s pracovníky Národního centra, nebylo organizační zajištění vzdělávacího programu snadné. Bylo nutné sladit požadavky zařízení s možnostmi jednotlivých lektorů, dohodnuté termíny a jiné organizační náležitosti byly zařízením i lektorům potvrzovány písemně, následně byly rozesílány oficiální pozvánky na každý modul. Těsně před samotnou realizací probíhala se všemi zapojenými subjekty také telefonická komunikace, kdy bylo nutné doladit např. požadavky na technické zajištění semináře, zajistit ubytování případně i dopravu lektorů.

Velkou většinu naplánovaných modulů se podařilo zrealizovat v předem dohodnutých termínech; z celkového počtu 206 odškolených modulů pouze 6 muselo být z důvodů vis major přesunuto na pozdější termíny, což představuje 2,91 %.

3.3 Výsledky a výstupy

Realizováno VCVS ČR (42 běhů) a NC (8 běhů)

Do vzdělávání se v celkem 50 bězích zapojilo celkem 31 zařízení. Celkem bylo realizováno 251 školících dnů.

Indikátorem aktivity 3.4.1 dle Zadávací dokumentace bylo proškolení 90 % z cílové skupiny 700 osob, což je 630 absolventů, a to v rozsahu 90 % časové dotace vzdělávacího programu (tj. minimálně 36 z celkového počtu 40 hodin). Tento indikátor byl naplněn (viz níže): 686 účastníků školení absolvovalo s plnou účastí (přičemž 102 účastníků využilo možnost náhrady v jiném běhu).

Dle Nabídky bylo indikátorem úspěšnosti proškolení (předání osvědčení o absolvování) nejméně 90 % účastníků vzdělávacího programu. Do vzdělávání se přihlásila řada osob, které následně vůbec nenastoupily, nebo se zúčastnily pouze jednoho dne. Ty nelze považovat za účastníky vzdělávacího programu a do dalšího zhodnocení tak nejsou započítány.

Celkem se vzdělávacího programu zúčastnilo 866 osob. Vzdělávací program úspěšně absolvovalo celkem 803 účastníků (viz Příloha č. 2: Seznam vydaných osvědčení), tj. 92,7 % ze všech účastníků. Indikátor aktivity tak byl naplněn.

Z celkového počtu absolventů 102 (tj. 12,8 %) nahrazovalo účast v jiném běhu, 21 (2,6 %) nahrazovalo účast v jiném běhu a úkolem a 96 (12 %) nahrazovalo účast úkolem. Celkem bylo zpracováno 117 samostatných prací.

Ve většině případů probíhaly jednotlivé moduly přímo v prostorách konkrétních zařízení, což se setkalo převážně s kladnými ohlasy. Tento způsob organizace byl pro pracovníky výhodný jak z hlediska zajištění provozu v zařízení, tak i z hlediska přístupnosti vzdělávání.

Výraznější nespokojenost s místem konání na pracovišti vyjádřili pouze pracovníci DOZP „PATA“ v Hazlově a CSS v Brně - Chrlicích.

Přehled zařízení, počtu realizovaných běhů a absolventů vzdělávacího programu:

č.	Název zařízení	Kraj	Počet běhů	Počet úspěšných absolventů
1	Habrovanský zámek, příspěvková organizace	Jihomoravský	1	12
2	Srdce v domě, příspěvková organizace	Jihomoravský	1	18
3	Centrum sociálních služeb Jindřichův Hradec - Domov Pístina	Jihočeský	2	38
4	Domov pro osoby se zdravotním postižením v Mariánské, příspěvková organizace	Karlovarský	1	20
5	Domov pro osoby se zdravotním postižením "PATA" v Hazlově, příspěvková organizace	Karlovarský	2	39
6	Ústav sociální péče pro tělesně postižené v Hořicích v Podkrkonoší	Královéhradecký	1	20
7	Domov Sluneční dvůr, příspěvková organizace	Liberecký	2	34 (17+17)
8	Domov pro osoby se zdravotním postižením Mařenice, příspěvková organizace	Liberecký	1	16
9	Domov pro lidi se zdravotním postižením Jablonec nad Nisou	Liberecký	1	19
10	Marianum, příspěvková organizace	Moravskoslezský	2	40 (20+20)
11	Harmonie, příspěvková organizace	Moravskoslezský	3	41 (21+20)
12	Zámek Nová Horka, příspěvková organizace	Moravskoslezský	1	21
13	Zámek Dolní Životice, příspěvková organizace	Moravskoslezský	2	33
14	Vincentinum - poskytovatel sociálních služeb Šternberk, příspěvková organizace	Olomoucký	1	20
15	Domov sociálních služeb Slatiňany	Pardubický	4	84 (22+22+20+20)
16	Domov pro osoby se zdravotním postižením Stod, příspěvková organizace	Plzeňský	2	39
17	Bellevue, poskytovatel sociálních služeb	Středočeský	2	44 (20+24)
18	Vyšší Hrádek, poskytovatel sociálních služeb	Středočeský	1	9
19	Domovy pro osoby se zdravotním postižením Ústí nad Labem, příspěvková organizace - Domov pro osoby se zdravotním postižením Hlíňany	Středočeský	1	18
20	Ústav sociální péče Lobendava, příspěvková organizace	Ústecký	1	18

21	Domov bez zámku, příspěvková organizace	Vysočina	1	19
22	Domov Háj, příspěvková organizace (dříve ÚSP Ledec nad Sázavou)	Vysočina	1	18
23	Domov Jeřabina, příspěvková organizace (dříve ÚSP Těchobuz)	Vysočina	2	35
24	Ústav sociální péče Křižanov, příspěvková organizace	Vysočina	2	39 (20+19)
25	Sociální služby Vsetín, příspěvková organizace - Domov pro osoby se zdravotním postižením Zašová	Zlínský	2	46 (23+23)
26	Sociální služby Uherské Hradiště, příspěvková organizace - Domov pro osoby se zdravotním postižením Velehrad - Salašská	Zlínský	2	39 (20+19)
	celkem		42	779

Zařízení MPSV:

č.	Název zařízení	Působnost	Počet běhů	Počet úspěšných absolventů
27	Diagnostický ústav sociální péče v Tloskově	ČR	1	22
28	Ústav sociální péče pro tělesně postižené v Hrabyni	ČR	1	20
29	Centrum pobytových a terénních služeb Zbůch	ČR	2	36 (22+14)
30	Centrum sociálních služeb pro osoby se zrakovým postižením v Brně- Chrlících	ČR	1	8
31	Centrum Kociánka	ČR	3	68 (21+23+6+18)
	celkem		8	154

3.4 Metodika pro pracovníky přímé péče

Jak již bylo zmíněno, všichni účastníci obdrželi šanony s materiály k jednotlivým modulům.

Kromě toho byla vytvořena ucelená Metodika, která byla po schválení vytištěna v celkovém počtu 510 kusů a distribuována pracovníkům zařízení v projektu Podpora transformace sociálních služeb.

3. Hodnocení vzdělávacího programu

4.1 Hodnocení účastníků

Ze zpětných vazeb účastníků vyplývá, že u **lektorského obsazení a náplně modulů** nejčastěji oceňovali:

- odbornost a praktické zkušenosti jednotlivých lektorů
- srozumitelnost výkladu
- interaktivní výukové metody – praktické příklady, skupinové práce
- získání nových poznatků a jejich využitelnost v praxi
- odpovědi na dotazy
- výměna dobrých praxí

Což dokazují např. následující citace:

- „Lektorka hovořila konkrétně, srozumitelně, vtipnou a zajímavou formou, uvedla názorné příklady z praxe, přínosné odborné informace, profesionální vystupování“. (Zámek Dolní Životice, M1, lektor: Mgr. Goisová)
- „Diskuze a praktická cvičení byla užitečná. Teorie nebyla v převaze vůči praktickým příkladům“. (Zbůch, M2; lektorky: Mgr. Durajová, Mgr. Slašťanová)
- „Lektorova slova vycházela ze zkušeností, tzn. i rady pro práci s klienty byly upotřebitelné v praxi.“ (DOZP Zašová, M3; lektor: Mgr. Šťástka)

Námětů ke zlepšení se objevovalo velmi málo; zpravidla měli účastníci zájem o ještě více praktických příkladů, přestože ani jeden z modulů nebyl postaven pouze na výkladu teorie.

Při hodnocení **organizačního zajištění** zpravidla oceňovali:

- výběr lektorů
- konání v místě pracoviště

Méně spokojeni byli někteří účastníci s vybavením či velikostí vlastních školících prostor.

Občas se objevovalo negativní hodnocení časové dotace jednotlivých modulů: 8 - hodinové školení účastníci považovali za příliš dlouhé.

V průměru nejhůře hodnotili některé vzdělávací moduly pracovníci v zařízeních zaměřených na cílovou skupinu tělesně postižených klientů – vesměs zařízení, která byla zapojena pouze do měkké části projektu a transformace jako taková v nich neprobíhala. Pro tyto pracovníky byl místo 4. modulu (Metody práce s uživatelem dle jeho individuálních potřeb) připraven speciální alternativní modul: „Měkké dovednosti

pro pracovníky přímé péče v transformačním procesu“, akreditovaný jako samostatný vzdělávací program.

4.1.2 Náměty účastníků na další vzdělávání

Ve zpětných vazbách měli účastníci možnost vyjádřit své náměty na další vzdělávání.

Nejčastěji se objevovaly následující vzdělávací potřeby:

- Zvládání agresivních / problémových klientů
- Výměna zkušeností s jinými zařízeními, která již prošla transformací (např. formou stáží)
- Další nové poznatky k tématu transformace
- Sexualita / partnerství klientů
- Individuální plánování (i po absolvování M3 je toto téma pro pracovníky stále aktuální)
- Práva zaměstnanců (i po absolvování M2 aktuální téma)
- Rozšíření informací k metodám AAK, preterapie, makaton
- Komunikace v týmu / budování týmu
- Aktivizace klientů a využití jejich volného času
- Šikana na pracovišti – mobbing, bossing
- Práce s autisty

Přehled hodnocení a námětů všech modulů je přílohou č. 3 této zprávy.

4.3 Hodnocení lektorů

Lektoři dostali možnost vyjádřit se k průběhu vzdělávání vyplněním dotazníku, pro lektory, který se zaměřuje např. na hodnocení cílové skupiny, obsahu, rozsahu, provázanosti s dalšími tématy apod.

Uvádíme některé připomínky a náměty k jednotlivým parametrům vzdělávání:

Cílová skupina

- Většinou různorodá, s různou mírou znalostí, zkušeností, dovedností a motivace, různě se zapojovala do diskuzí a praktických cvičení.
- „Motivovanost posluchačů velmi záležela na celkovém naladění zařízení, ve kterém se seminář konal. Pokud vedení podporovalo zaměstnance, vysvětlovalo celou problematiku transformace a související procesy, nebyl většinou vůbec problém se zapojením zaměstnanců. Naopak, v některých organizacích, kde byli zaměstnanci protitransformačně naladěni, brali vzdělání jako nutnost, které se musí zúčastnit v podstatě z donucení, aniž by z ní mohli mít nějaký užitek...

K tomu někdy zcela nevhodně přispělo to, že zaměstnanci šli na seminář např. po noční službě.“

Obsah a rozsah programu byl zpravidla hodnocen jako přiměřený, i když stejně jako v hodnocení účastníků se objevila doporučení např. na zkrácení časové dotace pro pracovníky v přímé péči, na úpravu obsahu M4 pro cílovou skupinu uživatelů se zdravotním postižením; případně také na rozšíření časové dotace tohoto modulu.

Návaznost, provázanost s dalšími tématy

„Dle vyjádření účastníků docházelo k provázanosti témat a názorovým shodám lektorů.“

Nejvíce komplikovalo lektorský výkon

„Negativní vnímání procesu transformace pracovníky. Nejistota obavy z neznámého, neznalost vývoje – většinou vycházející z nepřípravenosti vedení organizace. Je zřejmé, že jasný postoj k procesu musí vycházet od zřizovatele. Obavy tak nebudou zatěžovat zařízení.“

Nejvíce ocenili

„Vstřícnost, spolupráci, účastníků (aktivní přístup), pozitivní atmosféru“.

„Dobrou spolupráci a pracovníky NC, VCVS, s kontaktními pracovníky NC v jednotlivých zařízeních.“

Další témata doporučená pro tuto cílovou skupinu

- Zavádění standardů kvality v procesu transformace
- Nový občanský zákoník, opatrovnictví v novém OZ
- Jak řešit konflikty na pracovišti
- Jak komunikovat s vedením
- Jak spolupracovat s rodinou
- Práce v týmu
- Prevence syndromu vyhoření
- Jak pracovat s mocí
- Komunikace s problematickými opatrovníky, rodinami
- Krizové situace a jejich řešení v práci s uživatelem v průběhu poskytování sociální služby
- Techniky šetrné sebeobrany, práce s agresivním klientem
- Práce s problémovým uživatelem
- Efektivní řešení konfliktů na pracovišti
- Sexualita a vztahy klientů.
- Metody a způsoby práce s uživateli dětského věku.
- Metody a způsoby práce s uživateli s poruchami autistického spektra.

Které další skupiny by se měli v tématech transformace vzdělávat a v jakých?

- Úředníci na všech úrovních – od ministerstev po obce, úřady práce...

- Všechny osoby, které se účastní transformačního procesu
- Veřejnost, lékaři, soudci, úředníci
- Pracovníci technického a provozního úseku (komunikace s lidmi, pro které pracují)
- Vedoucí pracovníci, manažeři (ve všech tématech)
- Zdravotničtí pracovníci (v tématech sociálního oboru)
- Zaměstnanci zřizovatel, krajské metodikové, koncepční pracovníci apod. (plánování návazných sociálních služeb, podpora transformujících se zařízení)
- Lidé s postižením

4.4 Návrhy na úpravu vzdělávacího programu

Na základě námětů účastníků a lektorů byly navrženy následující úpravy vzdělávacího programu:

- Zkrácení časové dotace školícího dne z 8 hodin na 7 hodin
- Rozšíření modulu Individuální plánování (2 x 6 hodin)
- Zevšeobecnění programu modulu 4

Návrh úpravy programu je přílohou č. 6 této zprávy.

5. Závěr

Jak bylo zmíněno v předchozích kapitolách, bylo dosaženo všech požadovaných výstupů, tj.:

- Návrh vzdělávacího programu vzdělávacího programu pro pracovníky v přímé péči o uživatele
- Pozvánky, prezenční listiny
- Osvědčení
- Sylaby
- Metodika pro pracovníky v přímé péči o uživatele
- Závěrečná zpráva ze vzdělávacího programu pro pracovníky v přímé péči o uživatele

Proto můžeme prohlásit, že byly naplněny cíle této aktivity projektu.

Jak ukázal průzkum vzdělávacích potřeb, připravenost této cílové skupiny pracovníků přímé péče na a motivace pro transformaci byla ve většině zařízení zařazených do projektu velmi nízká. Proto považujeme za důležitý výsledek vzdělávání PPP, že u řady příslušníků této cílové skupiny, která se svou každodenní prací s klienty z velké míry podílí na úspěchu nebo neúspěchu transformace zařízení, došlo díky vzdělávání k posunu směrem k pozitivnějšímu vnímání transformace, což můžeme demonstrovat citací příkladů ze zpětných vazeb:

- „Všech 5 modulů mě velmi obohatilo, dané zkušenosti jistě využiji“ (Centrum Kociánka, M4)
- „Všechny moduly byly pro mě přínosné a každý lektor byl super. Jsem ráda, že jsem všechno absolvovala. Děkuji.“ (Domov bez zámku, M5)
- „Všechna témata byly zajímavé a poučná. Dají se převést do naší praxe a pomoci nám nalézt tu správnou cestu k transformaci.“ (DOZP Zašová – sk. 1, M5)
- „Každé téma bylo svým způsobem přínosné, některé informace jsou pro mě nové, jiné jsem si mohla lépe "zažít". Velmi pozitivně hodnotím praktické ukázky a cvičení různých metod ve všech modulech.“ (Zámek Nová Horka, M4)

6. Seznam příloh

- 1. Přehled účasti a vydaných osvědčení – 3.1.4. PPP**
- 2. Přehled výstupů zpětné vazby**
- 3. Přehled samostatných prací účastníků**
- 4. Odborné kompetence absolventa programu**
- 5. Návrh úpravy programu**
- 6. Analýza vzdělávacích nabídek PPP**
- 7. Metodika pro pracovníky přímé péče**
- 8. Obsah akreditovaného kurzu 2x**